

Anmälan mot Länsstyrelsen i Skåne län angående handläggningen av ett ärende om återkallelse av ett trafikillstånd

Anmälan

AA, företrädare för ett företag som bedriver taxitrafik, klagade i en skrivelse till JO på Länsstyrelsen i Skåne län. Han var kritisk bl.a. till att länsstyrelsen den 7 augusti 2002 hade skickat en underrättelse och ifrågasatt bolagets trafikillstånd. Han begärde att JO utifrån det faktum att prissättning inom taxi inte är kontrollområde för länsstyrelsen skulle granska omständigheterna i ärendet.

Av anmälan och till den fogade handlingar framgick bl.a. följande. Enligt underrättelsen hade länsstyrelsen mottagit klagomål mot bolagets taxitrafik. Klagomålen gällde överpris och att företaget försökte hemlighålla sin existens och var oanträffbart, att bilbesiktningen hade påpekat brister runt bolagets taxameter och att belopp på kvittot inte kunde härledas från körsträcka och tariff. I sin underrättelse redogjorde länsstyrelsen för klagomålen samt för reglerna om återkallelse av tillstånd för yrkesmässig trafik i 5 kap. 1 § yrkestrafiklagen (1998:490). Vidare redogjordes för Vägverkets föreskrifter om taxitrafik. Bolaget anmodades att yttra sig över det anförda.

Av anmälan framgick vidare att länsstyrelsen i ett annat ärende hade ifrågasatt bolagets trafikillstånd med anledning av att bolagets företrädare påstods ha skatteskulder.

Utredning

Muntliga upplysningar hämtades den 9 april 2003 in från länsstyrelsen. Det kom då fram att länsstyrelsen inte hade fattat beslut i något av de två ärenden som gällde bolagets trafikillstånd. I det ärende som gällde klagomålen beträffande överpris var dock utredningen avslutad.

Därefter upprättade föredragande handläggaren en promemoria. I den ifrågasattes huruvida länsstyrelsen i underrättelsen till bolaget tillräckligt tydligt hade angett vilka återkallelsegrundande "allvarliga missförhållanden" eller "allvarliga upprepade överträdelser" (5 kap. 1 § jämförd med 2 kap. 5 och 11 §§ yrkestrafiklagen

[1998:490]) som lades tillståndshavaren till last. Länsstyrelsen anmodades att yttra sig över vad som anfördes i promemorian samt anmälan i övrigt.

Länsstyrelsen gav som sitt remissvar in ett yttrande undertecknat av länsöverdirektören BB och förste länsassessorn CC.

I yttrandet uppgavs i huvudsak följande (bilagorna utelämnade).

Bolaget förekom i två ärenden hos länsstyrelsen under hösten 2002. Det ena ärendet hade sitt ursprung i klagomål som inkom till länsstyrelsen från en av företagets taxikunder. Det andra ärendet föranleddes av uppgifter om att företagets företrädare AA hade obetalda skatteskulder. Den underrättelse som skickades till företaget den 7 augusti 2002 var föranledd av klagomålen. Länsstyrelsen ansåg att dessa var av sådan art att ett ingripande kunde aktualiseras och upptog ärendet som ett tillsynsärende, varvid underrättelsen skall ses som en inledande åtgärd, där företaget fick tillfälle att kommentera och bemöta klagomålen. Av underrättelsen framgår i vilka avseenden länsstyrelsen önskade få bolagets synpunkter. De av länsstyrelsen återopade föreskrifterna från Vägverket bedömdes vara relevanta för den del av klagomålen som avsåg taxikundens kritik att företaget inte kunde nås på ett enkelt sätt. Länsstyrelsens uppgifter i underrättelsen beträffande skyldigheten för en taxiförare att klargöra avvikande prissättning har grundats på vad som uttalats av Kammarrätten i Stockholm, se bilagda domar. Av dem framgår att underlåtenhet att lämna sådan upplysning utgör grund för återkallelse av trafik tillstånd.

AA kommenterade i flera skrivelser jämte bilagor remissvaret och begärde att JO skulle utvidga sin granskning till att gälla också handläggningen av ärendet angående hans påstådda skatteskulder.

Därefter hämtades den 28 januari 2005 muntliga upplysningar in från länsstyrelsen. Det kom då fram att ärendena fortfarande inte var avslutade. Beträffande klagomålsärendet hade inga åtgärder vidtagits sedan år 2002. Att ärendet inte hade avgjorts berodde på att länsstyrelsen hade för avsikt att avgöra ärendena samtidigt. I ärendet angående skatteskulder hade åtgärder vidtagits fram till och med sommaren år 2004.

Bedömning

JO:s tillsyn avser i första hand en kontroll av att myndigheter och deras befattningshavare i sin verksamhet följer lagar och andra författningar samt i övrigt fullgör sina åligganden. Granskningen är av rättslig art och avser främst en kontroll av att myndigheterna har följt de regler som gäller för förfarandet.

Granskningen är inte avsedd att föregripa eller ersätta den prövning som kan eller har kunnat ske i ordinarie ordning. JO brukar således inte ta ställning till om ett beslut är riktigt i sak.

Mot bakgrund av den nyss redovisade inriktningen av JO:s granskningsverksamhet lämnar jag inga synpunkter beträffande prövningen och bedömningen i sak när det gäller bolagets trafik tillstånd.

Såsom konstaterades i den promemoria som bifogades remissen kan det dock ifrågasättas om det av den underrättelse som skickades till bolaget den 7 augusti 2002 tillräckligt tydligt kunde utläsas vad som lades bolaget till last och på vilka grunder trafik tillståndet eventuellt skulle kunna återkallas.

Länsstyrelsen har i sitt remissvar uppgett att underrättelsen var en inledande åtgärd i ett tillsynsärende och att den gav bolaget möjlighet att kommentera och bemöta klagomålen. Länsstyrelsen har inte närmare bemött påståendena om otydligheter angående vilka återkallelsegrunder som lades bolaget till last.

Enligt 7 § förvaltningslagen (1986:223) skall myndigheter sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och på andra sätt sträva efter att underlätta för den enskilde att ha med den att göra. När det gäller olika typer av förelägganden där den enskilde skall yttra sig är det viktigt att det klart och tydligt framgår vad han skall yttra sig över. Framför allt är det när det, såsom i det här fallet, gäller ett tillsynsärende där en tillståndshavare riskerar att få sitt tillstånd indraget, naturligtvis av stor vikt att det tydligt framgår vad som läggs honom till last så att dessa påståenden kan bemötas på ett ändamålsenligt sätt.

Jag stannar vid dessa uttalanden och utgår från att länsstyrelsen snarast kommer att fatta beslut i såväl klagomålsärendet som ärendet angående skatteskulder. Jag har noterat att handläggningstiden för båda ärendena har varit anmärkningsvärt lång och att klagomålsärendet enligt uppgifter till JO i april 2003 redan då var färdigutrett.

Vad som har kommit fram i övrigt föranleder inga åtgärder eller uttalanden från min sida.

Ärendet avslutas med den kritik som ligger i det nyss sagda.